Муса Җәлил

Ирек

Кая гына башым куйсам да,
Кайгы талый йөрәк итемне.
Кич ятсам да, иртә торсам да,
Әллә нәрсәм җитми шикелле.

Аяк-кулым бөтен бөтенен,
Буй-сынның да сизмим кимлеген,
Бар нәрсәм дә җитә җитүен,
Житми бары иркем — хөрлегем.

Үзем теләп йөртер булмагач,
Юк аягым минем, юк кулым.
Нәрсә соң ул, иркем булмагач,
Бар булуым белән юклыгым.

Атам-анам юкта, илемдә,
Әйтегез, мин ятим идемме?
Мин югалттым дошман җирендә
Анамнан да якын илемне.

Мин кол монда, йортсыз-ирексез,
Ирексез һәм илсез — мин үксез.
Атам-анам булган булса да,
Булыр иде урным бусага.

Булыр идем һаман мин ятим,
Тик таланган этләр миңа тиң.

Алтын иркем, азат тормышым,
Кая очтың киек кош булып?
Ник очмады соңгы сулышым
Шунда бергә, сиңа кушылып?

Белдем микән ирек кадерен
Хөр чагында, дуслар, элек мин?
Татып авыр коллык җәберен,
Инде белдем тәмен ирекнең!

Шатландырса язмыш күңелне,
Кавыштырып ирек-сердәшкә,
Багышлармын калган гомерне
Ирек өчен изге көрәшкә.

1942 ел